

ΠΡΟΣ:

ΑΔΜΗΕ, Δυρραχίου 89 & Κηφισού, 104 43 Αθήνα

Υπόψιν: Μανούσου Μανουσάκη, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

ΘΕΜΑ: Δημόσια Διαβούλευση του ΑΔΜΗΕ επί της Τεχνικής Απόφασης ΔΕΠ**ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 689**

Αθήνα, 13.03.2026

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης επί της Τεχνικής Απόφασης ΔΕΠ εν όψει της συμμετοχής των Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας στις Αγορές Ηλεκτρικής Ενέργειας, ο ΕΣΑΗ επιθυμεί να καταθέσει τις απόψεις του εστιάζοντας στα ζητήματα ίσης μεταχείρισης μεταξύ των διαφορετικών τεχνολογιών οι οποίες συμμετέχουν στην Αγορά Εξισορρόπησης. Η διασφάλιση των ίσων όρων ανταγωνισμού στην Αγορά Εξισορρόπησης έχει κρίσιμη σημασία διότι όλοι οι μεγάλοι υδροηλεκτρικοί σταθμοί συνεχίζουν να ανήκουν αποκλειστικά στην πρώην μονοπωλιακή εταιρεία ηλεκτρισμού. Στην περίπτωση της Αγοράς Εξισορρόπησης, **η διασφάλιση ισότιμου ανταγωνισμού μεταξύ των διαφορετικών τεχνολογιών σημαίνει ότι οι μπαταρίες και οι θερμικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής δεν θα υφίστανται δυσμενέστερη μεταχείριση έναντι των μεγάλων υδροηλεκτρικών όσον αφορά τους όρους κατοχύρωσης εφεδρειών και την ευχέρεια αλλαγών στο πρόγραμμα λειτουργίας τους.**

Στο υπό διαβούλευση κείμενο της Διαδικασίας Ενοποιημένου Προγραμματισμού (ΔΕΠ) υπάρχουν συγκεκριμένα σημεία που προκαλούν ανησυχία και τα οποία θα πρέπει να εξεταστούν με μεγάλη προσοχή προκειμένου, στην τελική μορφή τους, να μη δημιουργούν πεδίο άνισου ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ενότητα 4.3.4 προβλέπεται ότι *«Για τις Κατανεμόμενες Οντότητες Αποθήκευσης τα βήματα ανοδικής και καθοδικής Προσφοράς Ενέργειας Εξισορρόπησης ΔΕΠ καλύπτουν εύρος ισχύος μέχρι κατά μέγιστο την κατανεμόμενη ισχύ για ανοδική και καθοδική κατεύθυνση αντίστοιχα. Το Πρόγραμμα Αγοράς των Κατανεμόμενων Οντοτήτων Αποθήκευσης δεν λαμβάνεται υπόψη κατά την επιλογή των βημάτων της προσφοράς που ενεργοποιούνται, δηλαδή το πρώτο βήμα που επιλέγεται είναι πάντα το βήμα που αντιστοιχεί σε ισχύ 0MW.»*. Η συγκεκριμένη προσέγγιση διαφοροποιείται από τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται άλλες κατηγορίες κατανεμόμενων μονάδων και ενδέχεται να επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο αποτυπώνεται η πραγματική επιχειρησιακή κατάσταση των μονάδων αποθήκευσης κατά την επίλυση της ΔΕΠ.

Επομένως, κρίνεται αναγκαίο να αποσαφηνιστεί αν ο εν λόγω περιορισμός ως προς την κατοχύρωση ισχύος θα προκαλέσει πρόβλημα στην συμμετοχή της οντότητας στην Αγορά Εξισορρόπησης Πραγματικού Χρόνου όπου δύνανται να υπάρξουν διαφοροποιημένες (αυξημένες) τιμές ενέργειας εξισορρόπησης έναντι των τιμών ενέργειας εξισορρόπησης που υπάρχουν στη ΔΕΠ.

Ένα δεύτερο σημείο ανησυχίας περιλαμβάνεται στην ενότητα 6.4.5 όπου προβλέπεται ότι «Οι Πάροχοι Υπηρεσιών Εξισορρόπησης που εκπροσωπούν Κατανεμόμενες Οντότητες Αποθήκευσης έχουν υποχρέωση να υποβάλουν στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ ανά Οντότητα Υπηρεσιών Εξισορρόπησης για κάθε Ημέρα Κατανομής (D) το προβλεπόμενο πρόγραμμα έγχυσης/απορρόφησης. Η υποβολή του προγράμματος γίνεται εντός δύο (2) ωρών από τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της πρώτης ΔΕΠ που αφορά στην Ημέρα Κατανομής, και ο Πάροχος Υπηρεσιών Εξισορρόπησης οφείλει να το επικαιροποιήσει και να το επανυποβάλλει σε περίπτωση αλλαγών πριν τον πραγματικό χρόνο. Αποσαφηνίζεται ότι δεν απαιτείται επανυποβολή μετά από Εντολές Κατανομής που εκδίδονται στα πλαίσια των διαδικασιών χΕΑΣ και αΕΑΣ. Το προβλεπόμενο πρόγραμμα έγχυσης/απορρόφησης αφορά την ισχύ (MW) ανά Κατανεμόμενη Οντότητα Αποθήκευσης που εκπροσωπεί ο Πάροχος Υπηρεσιών Εξισορρόπησης για μια Ημέρα Κατανομής D (ζώνη ώρας CET). Η υποβολή των προγραμμάτων έγχυσης/απορρόφησης γίνεται σε σχετικό πόρο του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ.». Καθίσταται σαφές ότι η ανωτέρω πρόβλεψη εισάγει έναν ιδιαίτερα αυστηρό και δεσμευτικό περιορισμό αποκλειστικά για την τεχνολογία της αποθήκευσης, ο οποίος δεν εφαρμόζεται, τουλάχιστον έως σήμερα, σε άλλες τεχνολογίες με αντίστοιχα ή και εντονότερα χαρακτηριστικά ευελιξίας, όπως οι μεγάλοι Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί (ΥΗΣ).

Ειδικότερα, η υποχρέωση υποβολής και συνεχούς επικαιροποίησης προκαθορισμένου προγράμματος έγχυσης/απορρόφησης στερεί από τις οντότητες αποθήκευσης το βασικό συγκριτικό τους πλεονέκτημα, δηλαδή την επιχειρησιακή ευελιξία και τη δυνατότητα ταχείας προσαρμογής στη μεταβλητότητα του Συστήματος και των αγορών. Η απαίτηση αυτή ουσιαστικά εξομοιώνει τη λειτουργία της αποθήκευσης με εκείνη συμβατικών μονάδων με περιορισμένη ευελιξία, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τη φύση και τον ρόλο της συγκεκριμένης τεχνολογίας στον μηχανισμό εξισορρόπησης.

Περαιτέρω, δεν καθίσταται σαφής ο λόγος επιβολής της εν λόγω υποχρέωσης, δεδομένου ότι το ενδεικτικό πρόγραμμα αγοράς δύνανται, όπως και για τις λοιπές τεχνολογίες, να προκύπτει απευθείας από τα αποτελέσματα των Αγορών του ΕΧΕ. Ως εκ τούτου, η πρόσθετη υποχρέωση ξεχωριστής δήλωσης προγράμματος έγχυσης/απορρόφησης προς τον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ

φαίνεται να εισάγει διοικητική και λειτουργική επιβάρυνση χωρίς προφανές όφελος για την ασφαλή και αποδοτική λειτουργία του Συστήματος.

Το τρίτο σημείο εντοπίζεται στην ενότητα 3.3.3. η οποία αναφέρει ότι εφαρμόζεται περιορισμός ως προς τον αριθμό Ενεργοποιήσεων ανά Ημέρα Κατανομής για τις Κατανεμόμενες Οντότητας Αποθήκευσης. Δεδομένου ότι οι ΥΗΣ, ιδίως εκείνοι που διαθέτουν Αντλίες, εμφανίζουν λειτουργικό προφίλ που προσομοιάζει στον κύκλο λειτουργίας των οντοτήτων Αποθήκευσης, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινιστεί ο τρόπος εφαρμογής των σχετικών περιορισμών προκειμένου να διασφαλιστεί η ισότιμη αντιμετώπιση διαφορετικών τεχνολογιών ευελιξίας στο πλαίσιο της Αγοράς Εξισορρόπησης.

Ως τέταρτο σημείο καταγράφουμε το άρθρο 11.17.1 της Τεχνικής Απόφασης ΔΕΠ, σύμφωνα με το οποίο η παροχή μη-στρεφόμενης χειροκίνητης Εφεδρείας Αποκατάστασης Συχνότητας (χΕΑΣ) επιτρέπεται από Οντότητες Υπηρεσιών Εξισορρόπησης (ΟΥΕ) οι οποίες διαθέτουν μηδενικό χρόνο συγχρονισμού και soak time και βρίσκονται εκτός λειτουργίας. Τέτοιες οντότητες αποτελούν, κατ' εξοχήν, οι Υδροηλεκτρικοί Σταθμοί. Οι εν λόγω οντότητες δύνανται, κατ' εφαρμογή του ανωτέρω πλαισίου, να μην συμμετέχουν στην αγορά ενέργειας μέσω της υποχρέωσης διαμόρφωσης Προγράμματος Αγοράς στις Αγορές του ΕΧΕ, ενώ ταυτόχρονα δεσμεύουν ισχύ χΕΑΣ στην Αγορά Εξισορρόπησης. Επιπλέον, θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι ΥΗΣ, παρότι κατοχυρώνουν το μεγαλύτερο μέρος της ισχύος χΕΑΣ, δύνανται μέσω της υποβολής προσφορών ενεργοποίησης της αντίστοιχης ενέργειας εξισορρόπησης σε υψηλές τιμές να μην ενεργοποιούνται ποτέ. Ως αποτέλεσμα, οι εν λόγω οντότητες καρπώνονται το όφελος της διαθεσιμότητας για παροχή υπηρεσίας χΕΑΣ, αποφεύγοντας ωστόσο στην πράξη την υποχρέωση παροχής ενεργοποιημένης ενέργειας εξισορρόπησης. Η πρακτική αυτή τους επιτρέπει να διατηρούν αμείωτη τη διαθέσιμη δυναμικότητα παραγωγής, χωρίς να υφίστανται την αντίστοιχη επιχειρησιακή ή ενεργειακή επιβάρυνση που αντιμετωπίζουν άλλες τεχνολογίες. Επειδή από την υπό διαβούλευση Τεχνική Απόφαση δεν προκύπτει ρητή πρόβλεψη ή μηχανισμός που να περιορίζει ή να εξισορροπεί τις ανωτέρω πρακτικές, δημιουργείται ο κίνδυνος άνισης μεταχείρισης μεταξύ διαφορετικών τεχνολογιών ευελιξίας και ενδεχόμενη στρέβλωση της διαδικασίας κατακύρωσης εφεδρειών στο πλαίσιο της Αγοράς Εξισορρόπησης. Για τον λόγο αυτόν, είναι σκόπιμο να εξεταστεί η εισαγωγή κατάλληλων δικλείδων ώστε η δέσμευση ισχύος χΕΑΣ να αντανakλά πραγματική δυνατότητα ενεργοποίησης στην εξισορρόπηση του Συστήματος.

Το πέμπτο σημείο σχετίζεται με την ενεργοποίηση της χειροκίνητης Εφεδρείας Αποκατάστασης Συχνότητας (χΕΑΣ). Συγκεκριμένα, η αναμενόμενη ενεργοποίηση της χΕΑΣ υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του Προγράμματος Αγοράς της Οντότητας Υπηρεσιών Εξισορρόπησης και της αντίστοιχης Εντολής Κατανομής. Η παράμετρος αυτή χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του

συντελεστή αναμενόμενης ενεργοποίησης χΕΑΣ, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη στο κόστος επίλυσης της ΔΕΠ. Η υφιστάμενη μεθοδολογία δύναται, στην πράξη, να δημιουργήσει ισχυρό κίνητρο επιλογής πόρων οι οποίοι μπορούν να δεσμεύουν ισχύ χΕΑΣ χωρίς να επιβαρύνονται με αντίστοιχο αναμενόμενο κόστος ενεργοποίησης, ιδίως στην περίπτωση οντοτήτων χωρίς Πρόγραμμα Αγοράς. Ως εκ τούτου, δημιουργείται το ενδεχόμενο η διαδικασία επιλογής εφεδρειών να ευνοεί πόρους των οποίων η συμμετοχή στην αγορά ενέργειας είναι περιορισμένη ή μηδενική, ενώ άλλες τεχνολογίες ευελιξίας, οι οποίες συμμετέχουν κανονικά στην αγορά ενέργειας και εκτίθενται σε πραγματικό κόστος ενεργοποίησης, να αντιμετωπίζουν δυσμενέστερη μεταχείριση στο πλαίσιο της βελτιστοποίησης ΔΕΠ. Για τους λόγους αυτούς, προτείνεται να εξεταστεί η ανάγκη σαφέστερης και αυστηρότερης ρύθμισης των προϋποθέσεων παροχής μη-στρεφόμενης χΕΑΣ, ιδίως για οντότητες που δεν συμμετέχουν στην αγορά ενέργειας, ώστε να διασφαλίζεται η τεχνολογικά ουδέτερη, ισότιμη και οικονομικά αποδοτική συμμετοχή όλων των επιλέξιμων πόρων στον μηχανισμό εξισορρόπησης.

Αναμένουμε ότι η καταγραφή όλων αυτών των σημείων θα ληφθεί υπόψη από τον Διαχειριστή κατά τη σύνταξη της τελικής μορφής της Τεχνικής Απόφασης ώστε να διασφαλιστεί ο ισότιμος ανταγωνισμός στην ελληνική Αγορά Εξισορρόπησης και παραμένουμε στη διάθεση του Διαχειριστή και των αρμόδιων στελεχών του για οποιαδήποτε περαιτέρω διευκρίνιση ή τεχνική συζήτηση κρίνεται απαραίτητη.

Με εκτίμηση,

Γιώργος Στάμτσης

Γενικός Διευθυντής